

ПРАВА на ВОЛЮ

№13 (205)

Сінегань 2006

Праваабарончы бюллетэн

Студэнтаў будуць шукаць праз Інтэрпол?

Студэнтаў з Гомельскай вобласці, якія цяпер навучацца за мяжой, хочуць выклікаць у прызыўныя камісіі. Раней яны вучыліся ў Беларусі. Але былі адлічаныя з вучобы за тое, што ўдзельнічалі ў акцыях пратэсту супраць рэжыму Аляксандра Лукашэнкі. З гэтай прычыны хлопцы вымушаныя працягваць навучанье за мяжой. “З міліцыі затэлефанавалі нам дахаты і сказалі, што мой сын злачынца”, – паведаміла маці аднаго са студэнтаў у Святлагорску.

Бацькі іншага хлопца распавялі, што міліцыянты неаднойчы прыходзілі да іх дадому: “Яны казалі, што калі на знайдуць сына, яго могуць пачаць расшукваць праз Інтэрпол”. Міліцыянты паабяцалі таксама, што студэнтаў “прывязуць з-за мяжы ў наручніках” і што будуць заведзеныя крымінальныя справы.

Цяпер завяршаецца чарговы прызыў на вайсковую службу. У ваенкаматах канстатуюць, што прызыўнікоў больш, чым патрэбна. Бывае, што не прызываюць хлопцаў, якія самі жадаюць ісьці ў войска. Разам з тым кіраўніцтва Гомельскага абласнога ваенкамату тлумачыць: студэнты, якія былі адлічаныя з навучанья, страцілі права на адтэрміноўку ад прызыву. Цяпер, нават калі яны і зноў паступілі вучыцца, мусіць быць выкліканыя на прызыўную камісію – такое, як кажуць супрацоўнікі ваенкамату, патрабаванье закандаўства.

Палітычныя характар ціску на бацькоў студэнтаў у ваенкаматаце адмаўляюць. Тым не менш, ніхто з гэтых студэнтаў не атрымліваў позму ў ваенкамат, таму што ўсе зъехалі на вучобу за мяжу яшчэ да пачатку прызыву, – паведамляе www.belingo.info.

фота byMedia.net

Андрэй Клімаў у палітыцы застанецца

22 сінегання са сьпецкамендатуры ў вёсцы Баршчоўка Рэчыцкага раёну выпусцілі палітвязня Андрэя Клімава. А 9-й раніцы яму аддалі дакументы: пашпарт і даведку аб вызваленны.

Ля выходу са сьпецустановы Клімав з шампанскім сустракапі

сябры, сваякі і палітыкі. Андрэй Клімаў сказаў, што застанецца ў палітыцы, будзе працягваць дзеянасць у рамках АГП, зьбіраеца апублікаваць книгу пад назвай “Баршчоўскі летуценык” – пра досьвед знаходжанья на “хімі”.

Андрэй Клімаў быў асуджаны

на пайтары гады абмежаваньня волі за арганізацыю 25 сакавіка 2005 году мітынгу пратэсту супраць Аляксандра Лукашэнкі. Раней апазіцыйны палітык адбыў болей за тры гады зняволеня паводле адвінавачанья ў эканамічным злачынстве.

Вызваліць Аляксандра Казуліна

Чэская канферэнцыя рэктараў — афіцыйная асацыяцыя, у якую ўваходзяць кіраўнікі ўсіх чэскіх вышэйшых навучальных установаў краіны — на сваім паседжанні прыняла заяву, у якой асудзіла рэпресіі супраць эксп-рэктара Белдзяржуніверсітету А. Казуліна і заклікала вызваліць яго з турмы. Раней з аналагічным патрабаваннем да беларускіх уладаў звязрнуўся ўрад Чэхіі. У выпадку адмовы ў неабходнай дапамозе былому кандыдату ў прэзідэнты “беларускі ўрад сутыкнецца з наступствамі далейшага пагаршэння рэпутацыі Беларусі на міжнароднай арэне” – адзначаеца ў заяве.

Генасамблея ААН занепакоеная фактамі парушэння правы чалавека ў Беларусі

Генеральная Асамблея Арганізацыі Аб'яднаных Нацый ўхваліла рэзалюцыю аб парушэнні правоў чалавека ў Беларусі.

Нагадаем, раней гэту рэзалюцыю, унесеную на разгляд Злучанымі Штатамі Амерыкі і Еўрасаюзам, ухваліў Трэці камітэт Генеральнай асамблеі.

Пры галасаванні рэзалюцыю па Беларусі падтрымалі 72 дзяржавы, 32 дэлегацыі выступілі супраць і 69 — устрымаліся.

Прынятая рэзалюцыя асуджае пашырэнне ў Беларусі практикі ўцікі і крымінальнага пераследу прадстаўнікіў апазіціі, праваабаронцаў, журналістаў і няурадавых арганізацый.

У рэзалюцыі выказваеца сур'ёзная занепакоенасць тым, што прэзідэнцкія выбары ў нашай краіне ў сакавіку 2006 году былі праведзеныя з сур'ёзнымі парушэннямі і не адпавядалі абавязкам, якія былі ўзятыя Беларусью ў рамках Арганізацыі па бясьпецы і супрацоўніцтве ў Еўропе.

“Выбарчае заканадаўства стала яшчэ горшым”

Рэспубліканскія грамадзкія аг'яднанні “Беларускі Хельсінскі камітэт” (БХК) лічыць, што новыя змены ў Выбарчы кодекс краіны пагоршылі недэмакратычныя характеристыкі беларускага заканадаўства, узаконішы сфармаваную раней практику. Аб гэтым, як паведамляе БелаПАН, было заяўлена 21 сінтября на прэс-канферэнцыі ў офісе БХК у Менску. Прадстаўнікі грамадзкага аг'яднання прадставілі журналістам справа дачу аб правядзеніі першага этапу маніторынгу кампаніі па выбарах у дэпутаты мясцовыя саветы. Нагадаем, выбары ў мясцовыя саветы прызначаны ў Беларусь на 14 студзеня 2007 года.

Як было адзначана на прэс-канферэнцыі, па выніках правядзеных назіральнікі падчас папярэдніх выбарчых кампаній у Беларусі назіральнікі БХК прыйшлі да выніковы, што Выбарчы кодэкс не стварае неабходных прававых рамак для правядзенія дэмакратычных і свабодных

выбару, а Цэнтральная камісія па выбарах і правядзеніі рэспубліканскіх рэферэндумаў сваімі пастановамі сфармавала яшчэ больш недэмакратычную практику яго ўжываныя. У прыватнасці, старшыня РГА “Беларускі Хельсінскі камітэт” Тацяна Процька заўважыла, што ні адна з рэкамендацый БХК выкананая не была. Пры гэтым яна адзначыла, што такія рэкамендацыі накіроўваліся ў ЦВК увесе час.

Па яе слоўах, у цяпер па фармальных чынніках не зарэгістравана 619 дэпутатаў у мясцовыя саветы. Ёсьць агульныя стандарты – празрыстыя выбары, права абрацца і быць абраным. Дзякуючы дзеяньню або бяздзеяньству Цэнтральнай выбарчай камісіі некаторых грамадзянне Рэспублікі Беларусь былі пазбяўленыя гэтага права, – заяўляла Т.Процька. – ЦВК павінен быў зрабіць усё, каб гэтых фармальных чыннікаў не было, аднак ён гэтага не зрабіў”.

Паводле лідэра БХК, сёлета ўмовы

рэгістрацыі кандыдатаў у дэпутаты, якія не дазваляюць грамадзянам Беларусі здысяньніца права на выбары, сталі больш жорсткімі. У прыватнасці, адзначыла Т.Процька, Цэнтровыбаркам прыняў інструкцыю, у якой запаўненыне дэкларацыі аб прыбытках кандыдатаў у дэпутаты павінна рабіцца па ўзоры падатковай інспекткі. Аднак падатковыя органы пры гэтым не даюць кансультациі, паколькі дадзеныя звесткі звязуляюцца канфідэнційнымі. Такім чынам, формы для ўзделу ў выбарах і падатковыя дэкларацыі аб прыбытках не прыведзены ў адпаведнасць з агульнай інструкцыяй. Гэта значыць, чалавека, які звязаеца балатавацца ў мясцовыя саветы, ня могуць зарэгістраваць па фармальных прычынах.

Беларускі Хельсінскі камітэт адзначае таксама, што адсутнічаюць роўныя ўмовы падчас правядзення агітацыйнай кампаніі. Дзяржаўная СМІ практична “прадузята адлюстроўваюць дзеяньніца арганізаціяў і асобных грамадзян, ня згодных з наўганным беларускім курсам”, а недзяржаўная СМІ пры гэтым знаходзяцца пад жорсткім цікам уладаў.

Як было абвешчана на прэс-канферэнцыі, БХК мае намер працягваць маніторынг ў рамках мясцовых выбараў.

Незалежныя — ня пройдуць...

Гомель: дэмакратычных кандыдатаў меншае з кожным днём

Дэмакратычныя кандыдаты ў дэпутаты на Гомельшчыне працягваюць сыходзіць з выбарчай кампаніі, а тыя, хто ня зьнёў свае кандыдатуры, ня могуць распачаць агітацыю.

Адмовіўся ўзделельніцаць у мясцовых выбарах сябру Аб'яднанай грамадзянскай партыі, актыўіст незалежнага прафсаюзу працаўнікоў радыёэлектроннай прамысловасці Віктар Казлоў. Ён быў зарэгістраваны кандыдатам у дэпутаты аблсовету ў Крышталёўскай выбарчай акрузе №9.

У заяве ў акурговую камісію спадар Казлоў напісаў, што ён як законапаслухміны грамадзянін не жадае ўзделельніцаць у маніпуляцыі галасамі выбарцаў. І асабліва ў суязі з тым, што ніводзін прадстаўнік апазіцыйных партый ня быў уключаны ў склад выбарчых камісій.

Кандыдатам ад апазіцыі, на думку Віктара Казлова, камісіі пакажуць 1-2 адсоткі падтрымкі выбарцаў. І потым будуць казаць, што народ ня любіць апазіцыю. Да таго ж без друкаваных матэрыялаў надзвычай складана весьці агітацыю.

На немагчымасць своечасова надрукаваць улёткі і распачаць агітацыю звязратаюць увагу іншыя дэмакратычныя вылучэнцы.

Тым часам абласная выбарчая камісія адхіліла ўсе апеляцыі сябру АГП ды іншых прэтэндэнтаў на адмову ў рэгістрацыі кандыдатамі ў дэпутаты гарадзкога і абласнога саветаў.

На немагчымасць своечасова надрукаваць улёткі і распачаць агітацыю звязратаюць увагу іншыя дэмакратычныя вылучэнцы.

Кандыдат у дэпутаты аблсовету з Капінкавічай, сябру АГП Аляксей Манеўч патлумачыў Радыё Свабода: “Замарудзіўся гэтыя працэс у акрузе. Праведзеное толькі лёсаванье выступаў на радыё, і тое — спачатку адну дату назвалі, а потым зъмянілі яе.

У іх такая няпэўнасць пастаянная. Мы хочам ня проста па кватэрах хадзіць, а адразу з улёткам. Будзем пытца ў людзей, якія ў каго ёсьць праблемы, каб потым асьвятляць іх”.

Тым часам абласная выбарчая камісія адхіліла ўсе апеляцыі сябру АГП ды іншых прэтэндэнтаў на адмову ў рэгістрацыі кандыдатамі ў дэпутаты гарадзкога і абласнога саветаў.

Гародня: сябры АГП праз суд дамагаюцца рэгістрацыі кандыдатаў

На Гарадзеншчыне прадстаўнікі Аб'яднанай грамадзянскай партыі падалі скаргі у суд на тое, што выбарчая камісія адмовілася рэгістраваць трох партыйцаў. Адмову ў задавальненіі скаргі адносна нерэгістрацыі на абласных выбарах атрымаў і сябру Партыі камуністаў беларускай Аляксандру Пудаўкін.

Старшыня абласнай арганізацыі АГП Юры Істомін зазначае, што яны атрымалі на сваю скаргу адмоўны адказ з абласнай камісіі адносна рэгістрацыі двух намеснікі старшыні партыі — Раманчукі і Чырвоненкі, а таксама сп. Уласевіча з Астрэвецкага раёну. Тому цяпер падалі скаргі ў абласны суд.

Юры Істомін гаворыць, што Уладзімір Чырвоненку не зарэгістравалі толькі на той падставе, што ён не жыве там, дзе пропісаны. Хаця гэтым ён не парушыў заканадаўства.

Узделельніцаць у выбарчай кампаніі два прадстаўнікі АГП — Юры Істомін і Зыміцер Слуцкі, абодва балатуюцца ў гарадзенскія абласны і гарадзкі саветы адначасова.

Дэпутат Маастоўскага раённага савету, сябру ПКБ Аляксандру Пудаўкін меўся ўзделельніцаць у выбарах адразу ў сельскі, раённы і ў абласны саветы. Але ў раённы і абласны яму не дазволілі балатавацца. Шэсцьць сотак зямлі калі яго дому служба інвентарызацыі падзяліла на трох часткі, і ў выбарчай камісіі сказалі, што ён цяпер валодае трымя участкамі зямлі, а не адным, як пазначыў у дэкларацыі аб маймасці.

Ад Партыі камуністаў беларускай узде-

льнічаюць у выбарчай кампаніі яшчэ два чалавекі: Віктар Герасімчык — у Гарадзенскі аблсовет і Анатоль Барысавец — у Слонімскі раённы.

Магілёў: рэгістрацыю скасавалі з-за “недакладнасці ў дэкларацыі аб даходах

Активісты Партыі БНФ Тацяне Анісімавай у выбарчай камісіі заяўлі, што ў сваёй дэкларацыі яна не згадала акцыяў, якімі валодае. З гэтай прычыны яе рэгістрацыя скасоўваецца.

Грамадзкая актыўістка балатавалася ў Магілёўскі абласны савет. Ёй ужо выдалі рэгістрацыінае пасьведчаныне, і яна звязацца распачаць агітацыйную кампанію.

Тацяна Анісімава не хавае факту наяднаніцы ў яе акцыі “Магілёўдрэў”, аднак паводле адмысловага ўказу прэзідэнта ад 1998 году ўсе акцыі прадпрыемства ня дзеяйна. Спадарыня Анісімава кажа, што яна мела з акцыяў прыбыту ды не плаціла за іх падаткі, таму не згадала ў дэкларацыі. Грамадзкая актыўістка перакананая, што ўладзе неабходна было знайсці прычыну для скасавання рэгістрацыі і яна яе знайшла.

Баранавічы: вырашаць, каго абраць на выбарах, будзе не народ, а “вертыкаль”

У Баранавічах ніводзін актыўіст дэмакратычных партый ў ці грамадзкіх арганізацыях ня быў зарэгістраваны кандыдатам у дэпутаты ў мясцовыя саветы. “Многі з незарэгістраваных кандыдатаў ня згодныя з такімі рашэннямі камісіі і будуть звязратацца ў суд,” — гаворыць праваабаронца Сяргей Гоўш. Па яго слоўах, дэмакратычныя актыўісты не трапілі і ў склад выбарчых камісіяў. “Сістэма адпрацаваная. Камісіі створаныя ўладай з прадстаўнікіў улады ці добра “правераных” людзей. У выніку — вырашаць, каго абраць на выбарах, будзе не народ, а “вертыкаль”, — зазначыў С. Гоўш.

Сяргей АНТУСЕВІЧ:

"Не лічыцца з намі сёньня немагчыма"

Сяргей Антусевіч ужо болей за шэсць гадоў кіруе пярвічай арганізацыяй Беларускага незалежнага прафсаозу работніка ААТ "Гродна Азот". Разам з тым гэты малады чалавек, якому 33 гады, зьяўляеца дэпутатам гарадзкога Савету дэпутатаў. С.Антусевіч распавядае пра дасягненны і проблемы прафсаюзнага руху у незалежнай Беларусі.

— Як вы лічыце, калі парадаўніць сънечань 1991 году са сънежнем 2006 году, то незалежныя прафсаозы ў нашай краіне зрабілі крок назад, наперад ці засталіся прыкладна на тым жа самым месцы?

— Вельмі ціжка наогул вымяраць гэта сістэмамінейкіх карадынатаў. Натуральна, на той час былі зроблены герайчныя учынкі — я маю на ўвазе і салігорскі страйк, і гала-доўкі, і маршы пратэстай. Уявіць цяпер, што было ў тых гады і чаго людзі дамагліся такім чынам, фактычна немагчыма.

Але ж кожнаму часу свае героі. За гэты перыяд было вельмі шмат зроблена. Вялікі крок наперад. На жаль, калі гаварыць пра гісторыю, то фактычна за гэты час у нас кардынальным чынам памянілася краіна: заканадаўчая база, сацыяльныя адносіны... Эканоміка стала зусім іншай, палітычная сістэма сфермаваная зусім ня так, як планавалі ў 1991 годзе. Таму зараз проста наяўнасць незалежных прафсаозу — гэта вялікая справа, магчымасць людзям съядома выбіраць.

— Такім чынам, крок наперад ўсё ж такі ёсьць.

— Абсалютна. Хаця, калі разглядаць гэтае пытаныне ў гістарычнай перспектыве, то мы фактычна вярнуліся назад у той часцы, што зноў адстойваем сваё права на існаванье. Мы гаворым, што маем права аўтадыўца ў незалежнага прафсаозу, маем права на годны заробак і годныя ўмовы працы.

Яшчэ некалькі гадоў таму мне здавалася, што паварот у гэты бок абсалютна немагчымы. Але ж 2006 год паказаў адваротнае. Мы як арганізацыя, па-першае,

павінны трymацца, па-другое, даказваць уладам, што мы нармальныя, такія ж, як іншыя людзі, — ходзім на тых жа нагах, думаем пра гэтую ж самую краіну... Можа, думаем іншымі катэгорыямі, з другога пункту гледжанья, але ж маем абсалютнае права на існаванье, на адстойванье інтарэсаў сяброў арганізацыі.

— За гэтыя пятнаццаць гадоў пэўныя магчымасці не былі скарыстаныя. Што, на твою думку, перашкодзіла незалежным прафсаозам стаць больш упływowesmі, большымі па колькасці сяброў?

— На мой погляд, калі арганізацыі незалежных прафсаозу паўсталі шмат на якіх прадпрыемствах, не былі зробленыя крокі дзеля ўмацаванья матэрыяльна-тэхнічнай базы. Час быў страчаны. Таму цяпер ёсьць проблемы, прыкладам, з юрыдычным адрасам. Калі б некалі раней мы вырашылі пытаныні з набыццём маймасці, то зараз такіх проблем не ўзынікала б. У дзяржавы не было б магчымасці ціснучы на нас праз гэта.

Можа, такая тэза сумненайная. Але ж нават калі б у нас на "Азоте" памяшканье было ва ўласнасці прафсаозу, то нам бы не давялося б цяпер плаціць арэнду плату, хадзіць да дырэктара прасіцца працягнуць дагавор арэнды. Такая ж самая сітуацыя практична ва ўсіх незалежных прафсаозных арганізацыях.

— Але гэта, хутчэй, наступствы таго, што незалежныя прафсаозы не здабылі такі моцны аўтарытэт сярод працоўных, у выніку чаго тэя б масава жадалі ўступаць менавіта ў гэтыя прафсаозы і бараніць іх і свае інтарэсы. З іншага боку, як мы бачым, у значнай частцы працоўных захавалася спажывецкае стаўленыне да прафсаозу, кишталту "прафсаоз мусіць абараніць мae правы". Усё так, але ж крышку па-іншаму: "прафсаоз дапамагае мne абараніць свае працы". Чаму ўсё гэта адбылося? Што ня так з грамадзкай съядомасцю альбо самімі прафсаозамі?

— Па-першае, гэта было закладзена яшчэ савецкай гісторыяй, якая дасталася нам у спадчыну. У СССР прафсаозы быly

часткай дзяржавай машыны. Натуральна, калі прыйшла незалежнасць, калі паўсталі незалежныя прафсаозы, гэта сталася каталізаторам аддзяленыня прафсаозу ад дзяржавы (цяпер гэты працэс ідзе ў адваротным кіруку). Але ж у съядомасці людзей засталася тая самая арганізацыя, якая аплочвае лісткі непрацадольнасці, дае пущёукі, падарункі...

Мне яшчэ ў 2002 годзе даводзілася пераконваць рабочых, што прафсаоз ніякага дачыненія да "бальнічнага" ня мае. І гэта было праз дзесяць гадоў пасля стварэння фонду сацыяльнай абароны — дзяржавайны структуры, якая гэтым займаецца.

На Захадзе чалавек плоціць складкі ў прафсаоз, ня дзеля таго, каб нешта атрымаць адтуль, а каб ніколі не давялося туды звязтацца, бо ягоныя інтарэсы адстойваюцца ўвесі час, а ня толькі тады, калі іх ужо парушылі. У нас жа наадварот. Нават моладзь дрэнна ўяўляе сабе мэты існаванья і способы дзеянасці прафсаозу.

— А ты быў сябрам студэнцкага прафсаозу?

— На щасце, не, бо вучыўся па наકіраваныні "Азоту", і гэтае прадпрыемства плаціла мне стыпендыю. Па гэтай прычыне з мяне не маглі аўтаматычна вылічваць прафсаозныя складкі.

Калі шчыра, то ад студэнцкага прафсаозу можна было ў тых часах атрымаць хіба што пущёуку ў прафілакторый. Ен месціцца на другім паверсе інтэрнату, і, каб трапіць туды, мне дастатково было проста спусціцца з дзясятага паверху. Я не разумеў, што гэта за прафілакторый, які знаходзіцца ў тым жа самым будынку, дзе я жыву. У нас былі панцырныя ложкі, а там драўляныя. У нас было карыта душавое, а там — больш-менш ванна. Вось і ўся розніца.

— У 2006 годзе на "азотаўскую" арганізацыю Беларускага незалежнага прафсаозу цікі быў асабліва моцны. Якія ў звязку з гэтым былі прыемныя адкрыцці і якія расчараўаны?

— Прыемныя ўражаны ад того, што ёсьць людзі, гатовыя ѹсьці да канца, каб толькі быць сябрамі незалежнага прафсаозу. Непрыемныя рэчы: людзі, якім я давяраў, зламаліся і адышлі ў цену. Я не кажу, што яны зьмянілі погляды — яны проста ня вытрымалі таго ціску. Перад імі стаў выбар: ці працаўца на гэтым прадпрыемстве, ці задумца пра наступны дзень. Менавіта так было паставлена пытаныне. Асабліва гэта тычыцца інжынерна-тэхнічных работнікаў.

У любым выпадку я перакананы, што мы атрымалі шмат уроکу з таго, што адбылося. І я вельмі ўсьцешаны, што цяпер арганізацыя жывая і мы фактычна трymае съязг на гэтым прадпрыемстве. Натуральна, нас паменшала. Але ж не лічыцца з намі сёньня ўсё роўна немагчымы.

— Гародня мяжуе з Польшчай, якая разъвіваеца зусім у іншым накірунку. Якое гэта стварае ўражаныне на тваіх землякоў?

— Гэтае краіна шмат каго з гарадзенцаў "корміць" праз заробак, які атрымліваецца ад памежнага гандлю. Дарэчы, калі я ездзіў

Страйк...

(Працяг на стар. 5)

Юры БАЧЫШЧА:

“Мне прапанавалі – альбо ты выкладаеш, альбо назіраеш на выбарах...”

12 сънежня працягнуўся разгляд грамадзянскай справы аб аднаўленні на працы дацэнта БДПУ Юрыя Бачышчы.

Нагадаем, што выкладчык педуніверситету быў звольнены 23 сакавіка 2006 г. з афіцынай фармулёўкай “за амаральны ўчынак, які не адпавядае заемам пасадзе”. Кіраўніцтва БДПУ абвінаваціла дацэнта ў распаўсюджанні дыскаў з матэрыяламі, якія зневажаюць гонар і годнасць презідэнта РБ. Сам Бачышча Ю.А. факт учынення ім амаральнага ўчынку не признае. Па ягоным перакананні, ён быў звольнены за ўдзел у прэзідэнцкай выбарчай кампаніі ў якасці незалежнага назіральніка. Перад звольненнем яго выклікалі на размову да рэктара Кухарчыка П.Д., дзе апошні разам з праектарамі С. Копцевай, А. Андарала і Ю. Быкадоравым распыталі аб тым, што ён робіць на выбарчым участку, ад імя каго назірае, якія акты складаю на выбарчую камісію і інш. Таму выкладчык падаў у суд з намерам аднавіца на працы. У дзень першага слухання па справе, 17 мая, рэктар БДПУ П. Кухарчык звязрнуўся ў прокуратуру з мэтай правесыці праверку дзеяньня Ю. Бачышчы на предмет наяўнасці ў іх складу криміналнага злачынства. З гэтай прычыны суд адклайся больш чым на пайгады.

У канцы лістапада прокуратура правяла праверку, якая не пацвердзіла факт распаўсюджання дацэнтам Ю. Бачышчам згаданых вышэй дыскаў.

12 сънежня разгляд справы аднавіўся. Слуханье распачалося з таго, што прадстаўнікі БДПУ – загадчык аддзелу кадраў В.Алавяньніка і юрист університету папрасілі суддзю зрабіцца практэс закрытым, але ім было адмоўлене. Адначасова В.Алавяньнікай упершыню заявіў, што сут-

насьць “амаральнага ўчынку” Бачышчы Ю.А. заключалася “ня толькі ў распаўсюдзе дыску, але і ў палітычнай пропагандзе сярод студэнтаў”. Хаця раней, у афіцынай паперы за подпісам праектара Ю. Быкадорава, пазначалася, што сутнасьць “амаральнага ўчынку” заключалася менавіта ў распаўсюдзанні дыску.

Доплыў съведкаў паказаў, што выкладчык быў звольнены з працы цягам аднаго дня на падставе дакладной студэнта А. Грышкевіча. Ніякай праверкі прайдзівасці съведчання згаданага студэнта не праводзілася – ні з боку аддзелу кадраў, ні дэкана, ні загадчыка кафедры, ні рэктара. Праверка пачалася толькі 17 мая, амаль праз два месяцы пасля звольнення. Матэрыялы праверкі, у сваю чаргу, паказалі, што Ю. Бачышча не вінаваты.

12 сънежня ў судзе выступіў прафесар Г.Космач, загадчык кафедры Новай і найноўшай гісторыі БДПУ, які абвінаваці Ю. Бачышчу ў палітычнай агітацыі сярод студэнтаў. 7 сънежня ён напісаў дакладную, што ў пачатку сакавіка нібыта падслухаў размову выкладчыка са студэнтамі на калідоры. У гэтай гутарцы, са словамі Г. Космача, выкладчык “крытыкаў існуючыя рэжым і заклікаў студэнтаў выходзіць на вуліцы”.

“Пры гэтым Г. Космач, у лепшых традыцыях савецкіх часоў, “распялкаў” маладога дацэнта за тое, што яны яго “выхавалі, выгадавалі, паставілі на сутнасьці на ногі, а ён замест удзячнасці сваім настаўнікам аказаўся такім амаральным тыпам”, – распавёў адзін з прысутных на працэсе. – Відавочна, съведка меў на ўвазе, што Ю. Бачышча, у знак удзячнасці настаўнікам, павінен быў падпісаць заяву аб звольненні па ўласным жаданні замест таго, каб звязрнуцца ў суд і адстойваць свае грамадзянскія права.”

“Па ўласным жаданьні”

звольнілі з асьпірантуры ўдзельніка намётавага лагеру Дзяніса Столяра

Сябра АГП Дзяніс Столляр распавёў прэсслужбе партыі аб тым, як ён быў вымушаны спыніць навучанье ў асьпірантуры БДПУ імя Максіма Танка па съпеціяльнісці “Айчынная гісторыя”: “Усё было спакойна да 13 лістапада 2006 г., калі я прыйшоў да свайго навуковага кіраўніка, каб падпісаць індывідуальны план ды іншыя паперы, што быў неабходны для справаздачы, якая павінна хутка адбыцца. Але мне было сказана, што я “некуды ўлез”. Куды я “улез”, я спачатку не зразумеў. Навуковы кіраўнік дадаў, што з-за мяне могуць быць праблемы і ў яго, і ў загадчыка маёй кафедры, і што ў мяне толькі 2 выйсыці: ці напісаць заяву аб східзе з асьпірантуры па ўласным жаданні, ці мой навуковы план ня будзе падпісаны, у выніку чаго я буду звольнены за невыкананы плану. Часу падумаць у мяне не было. Ён сказаў мне, што вырашаць трэба зараз, што калі я сідзу з асьпірантуры “цих”, то ён будзе працягваць са мной працаўцаць, магчыма, потым можна будзе і дысертацыю абараніць...

Што стала сапраўднай прычынай выгнання мяне, я ня ведаю. Ёнсць шмат выпадкаў

тых ня меньш, іншыя съведкі, у прыватнасці докан гістфаку М. Забаўскі, сказаў, што ня ведае канкрэтных фактаў супрацьпраўнай дзеянасці Ю. Бачышчы. Дадаўшы, ад сябе, што гэта ўсё “нейкія чуткі”.

Сам былы дацэнт педуніверситету Ю. Бачышча абавяргаў усе абвінавачаны, ён лічыць, што стаў аб'ектам перасльеду з боку універсітэцкіх уладаў за сваю грамадзянскую актыўнасць паза межамі університету, а менавіта, за назіранье на прэзідэнцкіх выбарах. Менавіта гэтым, ён тлумачыць факт, такога хуткага звольнення за адзін дзень – без разъяралыцтва і без высыяявлення аbstавіаў і без доказаў.

Дарэчы, пад заяўай у абарону свайго выкладчыка падпісаліся 146 яго былых студэнтаў. Аднак суд Маскоўскага раёну Менску ў асобе суддзі С. Нікалаева не задаволіў зыск.

– Я некалькі разоў патрабаваў, каб у суду у якасці съведкі выклікалі рэктара БДПУ Пятра Кухарчыка, як я перакананы асабіста даваў загад аб майм звольненні, – гаворыць Ю. Бачышча. – Суд мне адмовіў, гэта ж сама, як адмовіў у аднаўленні на працы і выплаце кампенсацыі. Я лічу гэтае рашэнне незаконным. Усе факты съведчылі пра то, што рашэнне аб майм звольненні незаконнае і несправядлівое.

Ціпер у працоўнай кніжцы Ю. Бачышчы запісана, што ён звольнены за “амаральны ўчынак”. “Знайсці новую працу з такім запісам у працоўнай кніжцы немагчыма, гаворыць юрист Валянцін Стэфановіч. – Як толькі спраўва тычыцца грамадзка-палітычных рэчаў, незалежнасць нашага суда зынікае. Суд прыняў рашэнне кіруючыся не законам і фактамі, якія былі выяўленыя падчас працэсу, а паводле палітычнай мэтагоднасці”.

Ініцыятыва — караецца

**Галоуны рэдактар часопісу
«Роднае слова» Міхаіл Шавыркін
звольнены з пасады загадам
міністра адукацыі ад 14 сънежня
з фармулёўкай “на згодзе бакоў”...**

Сярод іншых падставаў зъмены кіраўніка рэдакцыі “Роднага слова” прагучала тлумачэнне, што падае наклад часопісу. “Але які можа быць рост накладу, калі роля беларускай мовы ў грамадзтве памяншаецца?”, – выказаў зьдзіўленые Міхаіл Шавыркін, адказваючы на пытаныні прэс-службы БАЖ. “Другі момент, калі былі юблеі народных хрыстаматыйных пісьменнікаў, якія атрымалі званыне народных яшчэ пры іншай уладзе – Бураўкін, Гілевіч, Някляеў – мы, вядома, пісалі пра іх. Пасля таварышы з новага пісьменніцкага саюзу гаварылі, што часопіс занадта многа ўдзяляе ўвагі гэтым пісьменнікам”, – распавёў былы рэдактар “Роднага слова”.

Паводле Міхаіла Шавыркіна, падобнае выказванье ён выслушаў ад сябра рэдакцыйнай калегі часопісу Тацяня Шамякінай, якая таксама ўзмечальвае кафедру беларускай літаратуры і культуры на філфаку БДУ.

"Прынцыпавыя" – нідзе і нікому не патрэбныя

У Гомелі мясцовыя транспартныя арганізацыі з парушыннем працоўнага заканадаўства пазбаўляюцца ад кіроўца – сяброў Беларускага незалежнага прафсаюзу працаунікоў радыёэлектроннай прамысловасці.

Усьлед за дзяржаўнымі прадпрыемствамі да гэтага спрычыніліся і некаторыя прыватныя транспартнікі, паведаміла Радыё Свабода. Пра гэта съведчыць і гісторыя кіроўца Аляксандра Яўсейчука.

Пасля вымушаная звалнення з аўтобуснага парку №1 Аляксандру Яўсейчуку ўдалося ўладкавацца на маршрутную таксоўку да прыватнага прадпрымальніка Пятра Калацэя. Але ненадоўга. Вось што распавядзе сам кіроўца, сябра незалежнага прафсаюзу спадар Яўсейчук: "Прыйшоў прадпрымальнік Калацэй, спытаў: "Што там у цябе за праблемы з аўтобусным паркам? Ты там судзішся?" Я адказаў: "Суджуся. А што такое, у чым справа?" "А справа ў тым, што ты звольнены", – і аддаў мне працоўную кніжку".

Тады кіроўца звярнуўся ў рэгіянальнае прадстаўніцтва незалежнага прафсаюзу працаунікоў радыёэлектроннай прамысловасці. Там яму дапамаглі падрыхтаваць позму ў суд на незаконнае звалненне.

Днімі суд Савецкага раёну прызнаў, што Яўсейчук звольнены незаконна. Гаспадар прадпрыемства ававязаны заплаціць кіроўцу кампенсацыю за вымушаны прагул і нанесеную маральну шкоду.

Яўсейчук лічыць, што звалненне яго адбылося не без уплыву кіраўніцтва

аўтапарку №1. Камерсанты-транспартнікі залежаць ад аўтапрадпрыемства. Тут штодня праводзяць тэхнічны дагляд прыватных маршрутных таксавак, дазваляюць альбо забараняюць працаўца на лініі. Таму далёка ня кожны гаспадар можа пярэчыць аўтапарку.

"Не даюць нікуды ўладкавацца. Ідзе сапраўдная дыскрымінацыя, менавіта як чальцоў незалежнага прафсаюзу", – лічыць звольнены кіроўца Аляксандра Яўсейчука.

Аўтапарк метадычна пазбаўляеца ад чальцоў незалежнага прафсаюзу. Са съежжанія не працягнутыя контракты адразу трайм

сябрам РЭПу. Дваім з іх, Андрэю Баранаву ды Івану Маскаленку, дырэкцыя аўтапарку заплаціла кампенсацыю за парушэнне ўмоваў контрактаў. Аднак кіроўцы дагэтуль усё яшчэ ня могуць нікуды ўладкавацца на працу. Ім даюць зразумець, што такія "прынцыпавыя" людзі нідзе і нікому не патрэбныя.

У сваю чаргу, Аляксандэр Яўсейчук працягвае судзіцца з аўтапаркам. Цягам сямі месяцаў пасля звалнення аўтапарк ня можа вярнуць працоўную кніжку: маўляў, некуды звікіла. А ў выдадзенай узменіні ўлічаны яго пагярэдні працяглы стаж.

Дзяржава штурмаве працоўных тэрыторыі... "бамжы"?

"Не лічыцца з намі сёньня немагчыма"

(Пачатак на стар. 3)

у Польшчу абараняць дыплом у Інстытуце дзяржаўнага кіравання ў Беластоку, у цянгіку сустрэй сваю настаўніцу. Шчыра, мне было шкада, што чалавек, які працаўваў усё жыцьцё, едзе туды, каб прадаць блок цыгарэт, купіць прадукты і вярнуцца дахаты. Пры гэтым, яна можа яшчэ шмат чаго рабіць – за мяжой такія людзі аб'ядноўваюцца ў розныя арганізацыі. Але ж яна вымушаная выкручвацца ў гэтым жыцьці, тым больш, што ёсьць такая магчымасць – блізкасць мяжы.

Натуральная, у Польшчы ёсьць свае праблемы. Але там людзі ведаюць пра гэта, намагаюцца іх вырашыць. У нас жа, нават калі мы здагадаваемся пра праблемы, то імкнемся іх замочыць ці не заўважаць.

Палікі далёка наперадзе. Прайшлі прыватызацыю, шматлікія эканамічныя і палітычныя рэформы. Уровень жыцьця там несумненна вышэйшы. Кошты ў Польшчы з большага прымальнія нават для беларусаў, заробкі якіх значна ніжэйшыя, чым у суседзі.

— Ты зьяўляешся дэпутатам Гарадзенскага гарсавету і цяпер балатуеся на новы тэрмін. Калі парадуноўваець перадвыбарчую кампанію чатыры гады, тату мі сёньня, то ў чым адрозненіні?

— Яны істотныя. Тады я быў малады і зялёны — ішоў змагацца за месца ў гарадзкім

савецце дэпутатаў у першы раз, ведаючы, як гэта працуе, толькі тэарэтычна. Зараз я маю практычны досьвед: што рабіць можна, што можна, але бессэнсона, а што — абсалютна немагчыма. З гэтым грузам нашмат цяжкай, бо падманваць я проста ня маю права.

— А што з сябе наогул уяўляе мясцовая улада, як заканадаўчая, так і выканавчая? Што яна можа і што не?

— Савет дэпутатаў — гэта людзі, якіх збіраюць ў выканкаме, каб парадіцца, давесці ці нейкія пазіцыі. Але форма мясцовага самакіравання — тое, што выканкам падсправаздачны, але ж непадконтрольны, — фактычна перакрэслівае ўсю сістemu. Савету як органу улады, які ўпłyвае на прыняцце рашэнняў.

Так, Савет сапраўдай ўзгадняе, прымае бюджет. Але ж фактычна пракантроляваць выкананыне гэтага бюджету вельмі цяжка. І гэта складаная праблема.

У выканавчай улады ёсьць пэўныя межы па розных пытаннях — дзе што можна рабіць, дзе — нельга. У іх гэтыя улады і балансуе, а потым рабіць справаздачу перад уладай цэнтральнай. Фактычна, сістэма больш-менш адпрацаўвана. Але ж мне яна нагадвае пажарную каманду: ёсьць праблема — будзем вырашыць, няма — тады ўсё ў парадку.

— Калі падсумаваець вынікі пятнаццаті гадоў наогул, што, на твою думку, зьяўляеца галоўным?

— Галоўнае, што Беларусь ёсьць і праз пятнаццатць гадоў на мапе свету як незалежная дзяржава. Гэта каштоўнасць, якую мы здабылі на так, як, напрыклад, эстонцы. Не ў крывавых пакутах. Але кожны год незалежнасці дас нам упэўненасць, што Беларусь — краіна, якая мае сваю гісторыю, свае карані. Я хацеў бы яе бачыць іншай краінай, але сам факт, што яна ёсьць, ня можа не задавальняць.

З іншага боку, турбую, што шматлікія эканамічныя, сацыяльныя ды іншыя праблемы, якія ствараюцца цяпер, давядзенца вырашаць, магчыма, нават нашым дзеяціем. Гэта — не найлепшая спадчына.

— А калі глянучь на адно асобна ўзяты прадпрыемства — "Гродна Азот"?

— Мне сумна, што апошнія сур'ёзныя інвестыцыі ў выглядзе дзясяткі мільёнаў доляраў былі ўкладзены ў прадпрыемства дзесяць гадоў таму. Цяпер мы фактычна ня можам закончыць будаўніцтва новых вытворчасцяў, пачатае яшчэ тады. Сёньня ставіцца задача падваення магутнасці "Азоту", але ж ніхто не гаворыць, якім коштам гэта будзе дасягнцаць. Так, завод, які тады, так і цяпер, працуе. Але ж няма новых тэхналогій. Таму гэта тое самое прадпрыемства, якое праста стала старэйшынём...

Гутарылі Алена Якушык і Аляксандэр Старыкевіч.

„За” прагаласавалі ўсе

**20 сіння Савет Рэспублікі
Нацыянальнага сходу Беларусі
уваляў проект закону
„Аб супрацьдзеянні экстэрмізму”
без абмеркавання...**

Законапраект унёс у парламент урад, а 14 сіння яго прыняла Палата прадстаўнікоў. Прадстаўляў законапраект старшыня пастаяннай камісіі па міжнародных спраўах і нацыянальнай біспіцеці Мікалаі Чаргінец.

Першапачаткова Савет Рэспублікі адхіліў гэты законапраект, бо распрацоўшчыкі ня вызначылі крытэрыі ацэнкі для прызнання або непрызнання конкретнай арганізацыі экстэрмісткай, прычым пра хібы дакументу казаў менавіта Чаргінец. На гэты раз сп.Чаргінец абмяжаваўся паведамленнем аб тым, што презідэнт даручыў абедзівъю палатам прыняць законапраект да 1 студзеня 2007 году. „За” прагаласавалі ўсе прысутныя ў зале парламентары.

Страцім 400 мільёнаў еўра ў год

**20 сіння Рада Еўрасаюзу
приняла рашэнне аб пазбаўленіі
Беларусі гандлёвых прэферэнцыяў
– рашэнне ўвойдзе ў силу
праз 6 месяцаў...**

Рашэнне аб выключэнні Беларусі з Усагульной сістэмы гандлёвых прэферэнцыяў (GSP) было ўзгодненае на сустречы амбасадараў краінаў Еўрасаюзу ў Брюселе, а пазней зацверджанае міністрамі сельскай гаспадаркі дзяржаваў аўтаданай Еўропы, якія бяруць удзел у паседжаньні Рады Еўрасаюзу.

Рада аргументавала сваё рашэнне тым, што ў Беларусі “працягваюца сістэмачныя парушэнні правоў працоўных”. Таму праз 6 месяцаў будуть падвышаныя мыты на беларускія тавары, якія экспартуюцца ў краіны Еўрасаюзу.

Паводле падліку выдання “EU observer”, пазбаўленне Беларусі гандлёвых прэферэнцыяў датычыць вартага прыкладна 400 мільёнаў еўра ў год экспарту передадзіс дрэва, тэкстыльных вырабаў і сыравіны.

Як нядавна тлумачыла сябра Еўракамісіі Беніта Ферэра-Вальднэр, тэарэтычна гэта можа не адбыцца, калі Беларусь цягам 6 месяцаў выправіць сітуацыю з парушэннямі правоў працоўных, але ў кулуарах сустречы Рады гаварылася, што гэта маларэальні.

Супраць пазбаўлення Беларусі гандлёвых прэферэнцыяў, чаго дамагалася Еўрапейская камісія, выказваліся Літва і Польшча, а раней Латвія і Італія, аднак супраціву гэтых краін аказалася недастатковая.

У Брюселе не прыслухаліся таксама да словаў Аляксандра Мілінкевіча, які прамаўляючы ў Еўрапарламенце 12 сіння выказаўся супраць эканамічных санкцыяў: “Я хачу скарыстацца з магчымасці із гэтай высокай еўрапейскай трывбуны з усёй адказнасцю заявіць усім, найперш свайму беларускаму народу, што мы ніколі не выступалі за эканамічныя санкцыі, разумеючы, што гэта перададзіць звычайнім людзям”.

У сваёй гісторыі Еўрасаюз пайшоў на такі крок толькі аднойчы – у 1997 годзе прэферэнцыяў было пазбаўленая Бірма.

За асабістую мужнасць

**У Менску прайшло ўручэнне Нацыянальнай прэміі ў галіне правоў чалавека.
Уганараўшы палітязыні Аляксандр Казулін і Зыміцер Дашкевіч,
царква “Новае Жыцьцё”, удзельнікі акцыяў пратэсту
на Каstryчніцкай плошчы і праваабаронца Алена Заходая.**

Нацыянальная прэмія ў галіне абароны правоў чалавека была заснаваная ў 1998 годзе грамадzkай арганізацыяй Хартыя-97. Прэмія ўручается за асабістую мужнасць. Сёлета яе атрымалі: палітязын, экспандыдат у презідэнты Беларусі Аляксандр Казулін, лідар Маладога Фронту і таксама палітычныя зняволены – Зыміцер Дашкевіч, пратэстанцкая царква “Новае Жыцьцё”, вернік якой трымалі галадоўку 23 дні, пратэстуючы супраць рашэння гаспадарчага суда аб вызваленіі памяшканьня, удзельнікі акцыі пратэсту супраць вынікаў прэзідэнцкіх выбараў на Каstryчніцкай плошчы, а таксама легендарная галадоўніца Алена Заходая, якая 42 дні ў Бабруйску змагалася за выплаты працаўнікам прадпрыемства і рэгістрацыю прафсаюзу.

Менскі СІЗА перапоўнены...

**Зняволеных са съедчага ізалятору
на Валадарцы прымушаюць пісаць
заявы аб пераводзе іх у іншае месца...**

Як стала вядома з ліста Зымітра Дашкевіча, які быў атрыманы адным з сябrou арганізацыі, лідэра Маладога Фронту прымушалі напісаць заяву аб пераводзе ў калонію да разгляду касацыйнае скаргі.

Як піша Зыміцер Дашкевіч, менскі СІЗА па вул. Валадарскага настолькі перапоўнены, што людзей гвалтоўна прымушаюць пісаць заявы аб пераводзе іх у іншае месца. Зыміцер паведамляе аб tym, што пасля таго, як вязні адмовіліся пісаць заявы, учачы прыйшлі людзі “у масках” вывелі ўсіх у калідор і пад прымусам патрабавалі ад кожнага падпісаць дакумент. Людзі ў чорным пасправавалі прымусіць і лідэра Маладога Фронту, патрабуючы ад Зымітра, каб ён напісаў тэкст прыблізна такога зъвесту “Я,

Зыміцер Дашкевіч... прашу перавесьці мяне ў калонію да разгляду маёй касацыйнай скаргі...” і г.д. Адна з лідер МФ адмовіўся гэта рабіць, напісаўшы, што патрабуе ад супрацоўніка СІЗА выкананыя дзеючага заканадаўства, паводле якога Зыміцер можа быць пераведзены ў іншае месца зняволенія толькі пасля разгляду на судовым паседжаньні яго касацыйнае скаргі.

Нагадаем, што Зыміцер Дашкевіч знаходзіцца ў шклоўскай калоні № 17 з 6 сіння. Такім чынам, дзеяньні ўладаў абсалютна незаконныя, а супрацоўнікі СІЗА адкрыта пашучаюць беларуское заканадаўства. Рэжым усім магчымымі сродкамі спрабуе ціснуць на лідэра Маладога Фронту, нават пасля абавязчэння жорсткага прысуду.

Дарчы, праваабаронца Кацярыны Садоўской таксама была пераведзеная ў Гомельскую жаночую калонію да разгляду касацыйнай скаргі.

Расейцы выступілі супраць арыштаў беларускіх апазіцыянероў

Сустаршыні грамадzkай праваабарончай расейска-беларускай камісіі Савету пры презідэнце Расіі па садзейнічаныні развязвіцьцю інстытуту грамадзянскай супольнасці і правах чалавека занепакоенія перасылем у Беларусі апазіцыянероў. “Мы вельмі занепакоенія бесперыядычнымі крымінальнымі перасылемі палітычных і грамадзянскіх апантантаў дзеючых уладаў Беларусі”, – гаворычы ў заяве, якую падпісалі сустаршыні камісіі Сяргей Караганau і Валерый Паўлаў. “Лёс Аляксандра Казуліна (асуджанага экспандыдатом у презідэнты Беларусі) і іншых апантантаў рэжimu, хто застаецца за кратамі, паказвае, што падобныя паказальнія па сваёй сутнасці працэсы ня могуць быць апрайданныя нікакай палітычнай мэтагоднасцю і імкненнем да стабільнасці ў краіне”, – падкрэсліваючы аўтары дакументу.

Галоўны герой — адзін і той жа...

У Беларускай асацыяцыі журналістаў адбылася прэзентация бюлетэню медыя-маніторынгу "Асьвятленне мясцовых выбараў у беларускіх сроках масавай інфармацыі".

Мясцовыя выбары ў Беларусі, запланаваныя на 14 студзеня 2007 году, не асьвятляюцца беларускім СMI як значная палітычна падзея, а падаюцца як шараговая руцінная справа, якой займаецца Цэнтрывыбаркам краіны, – вынікае з амаль двухтыднёвага аналізу, які праводзіла служба маніторынгу асьвятлення мясцовых выбараў БАЖ.

Гэта тычыцца як дзяржаўных, так, на жаль, і недзяржаўных медыя, – паведаміў 21 сінёжня кіраўнік групы, медыя-эксперт Алеся Анціпенка падчас прэс-канферэнцыі, прымеркаванай вынікам першага этапу маніторынгу.

Аб'ектамі назірання на гэты раз сталі 22 сродкі масавай інфармацыі нацыянальнага і рэгіянальнага ўзроўню. З 4 па 16 сінёжня аналізавалісь выпускі тэле- і радыёнаўнікаў, а таксама змест газетаў.

Паводле дадзеных маніторынгу, за гэты перыяд інфармацыйная праграма "Панарама" Першага нацыянальнага тэлеканалу тэме мясцовых выбараў прысьвяціла толькі 5% свайго часу. Між тым, унутранай і замежнай палітыцы было адведзена 29% часу, а іншым тэмам – сацыяльнай, спорту, прагнозу

надвор'я і г.д. – 66% эфірнага часу праграмы. Галоўным "акторам" у "Панараме" выступаў прэзідэнт краіны, які меў 44% часу, парадкуючы з астатнімі суб'ектамі маніторынгу, – паведамляеца ў медыя-маніторынгу.

Штодзённая дзяржаўная газета "Советская Белоруссия" выбарчай тэматыцы прысьвяціла прыкладна 12,5% плошчы, у той час як 87% адвяля прэзідэнту.

Праграма навінаў "Радыёфакт" Першага канала нацыянальнага радыё прысьвяціла 5% часу выбарчым тэмам. І як у папярэдніх выпадках, галоўным "акторам" быў прэзідэнт (21,8%).

"Яшчэ менш часу і плошчы, што выглядае зусім парадаксальна, надалі мясцовым выбарам рэгіянальныя газеты і тэлепраграмы. Хаця мусіла быць наадварот, – адзначыў Алеся Анціпенка. – Напрыклад, рэгіянальная праграма "Міншчына" (СТВ) прысьвяціла выбарчаму працэсу толькі 1% часу. Лакальныя тэлестанцыі таксама пазыбяглі асьвятлення выбарчых праграмаў альбо тэмаму".

Друкаваныя СMI як дзяржаўныя, так і недзяржаўныя таксама па мінімуму ўзדзяляюць увагу выбарчаму працэсу. У асноўным дамінавалі тут – мясцовыя улады і лакальныя праблемы.

Асноўнымі дзеючымі асобамі беларускіх медыя зьяўляліся прэзідэнт Лукашэнка і мясцовыя улады. Яшчэ адзін "актор" выбарчага працэсу – апазіцыйная фактычна ігнаруеца ў дзяржаўных і мінімальна рэпрэзентуюцца ў недзяржаўных СMI, – распавёў А. Анціпенка:

"Не было заўважана ніводнага выпадку дыскусіі на тэму выбараў альбо абмеркаваньня праблемаў, датычных гэтага пытання".

За ўесь час назірання за асьвятленнем беларускім СMI выбараў прасочваеца тэндэнцыя – дзяржаўныя медыя не зьяўляюцца грамадскім форумам, які б дазваляў звычайнym выбарцам задаваць пытанні, цікавіцца праграмамі кандыдатаў, палемізаців. Фактычна дзяржаўныя СMI прамаўляюць вуснамі толькі некалькіх службовых асобаў, якія працтваюцца ў Цэнтрывыбаркам, Адміністрацыю прэзідэнта альбо рэгіянальныя ўлады, – адзначалася на прэс-канферэнцыі.

Нашая задача – распачаць у журнالісцкай супольнасці краіны дыялог. Неабходна аблерацаць некаторыя важныя праблемы, датычныя прафесійных стандарту (у дадзеным выпадку – стандарту асьвятлення мясцовых выбараў) і адказнасці журналісту, якую яны нясуць у сэнсе інфармавання грамадства адносна выбараў, – расказаў кіраўнік групы маніторынгу.

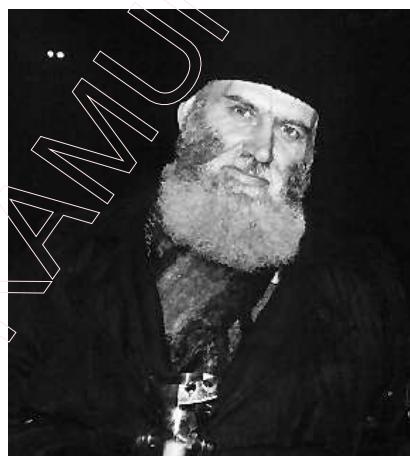
"Журналісты павінны разумець, што яны адказныя за тое, на сколькі ўсьвядомлены, кампетэнтны выбарцы робяць свой выбар, калі ідуць да скрыні з бюлётнімі, – падкрэсліў Алеся Анціпенка. – І задача маніторынгу – апеляваць у першую чаргу да журнالісткай супольнасці, каб журналісты – на важна, дзе яны працуюць – усьведамляць, што ад іх залежыць, якой будзе краіна заўтра, хто ёй будзе кіраваць", – паведаміла прэс-служба БАЖ.

Незалежных назіральнікаў на будзе

**Напярэдадні мясцовых выбараў
Міністэр прытыніў дзейнасць
Грамадзкага аўяднання
"Беларускі рэспубліканскі клуб выбаршчыкаў".**

Цяпер ужо былы старшыня грамадзкага аўяднання "Беларускі рэспубліканскі клуб выбаршчыкаў" Уладзімір Гудзееў паведаміў, што 11 сінёжня ў Вярхоўным судзе Беларусі адбыўся разгляд справы па зыску Міністру аўдытынені дзейнасці недзяржаўнай арганізацыі, якая ажыццяўляла незалежнае назіранне за выбарамі. Цягам гэтага году Міністэр вынес два папярэджаныя ГА "БРКВ" і на падставе гэтага запатрабаваў прыпыніць яго дзейнасць тэрмінам на 6 месяцаў. Нягледзячы на тое, што першая падстава дзеля прыпынення дзейнасці арганізацыі не знайшла доказаў у часе судовага разгляду, Вярхоўны суд палічыў істотнай другую – адсутнасць офицнага памяшкання па зарэгістраваным юрыдычным адресе – і вынес рашэнне аб прыпынені дзейнасці "Беларускага рэспубліканскага клубу выбаршчыкаў" тэрмінам на 6 месяцаў. Дадзенае рашэнне Вярхоўнага суда Беларусі ня можа быць абскарданым. У выпадку, калі названая прычына на працягу паўгоду будзе выпраўленая, дзейнасць ГА "БРКВ" можа быць адноўлена.

Уладзімір Гудзееў лічыць, што прыпыненіе дзейнасці грамадзкага аўяднання раўназначна ягонай ліквідацыі, і такім чынам, у краіне не застанецца незалежнай грамадзкай структуры, здольнай ажыццяўляць масавае нейтральнае назіранне за выбарамі.

пракуратуру сваё хадайніцтва. З пракуратуры адказу пакуль няма, аднак юрысты съцвярджаюць, што Шчукіну ў яго просьбe будзе адмоўлена. Каб трапіць за краты, асабістага жадання недастатковая, трэба хаця б вонкы каму-небудзь пабіць", – паведамляе Еўрапейскае радыё для Беларусі.

Зъмест агітацыйных улётак трэба ўзгадняць?

Сябра Горацкай акруговай выбарчай камісіі, супрацоўніца райвыканкаму Кацярына Кароткіна заявіла кандыдату ў дэпутаты абласнога Савету Андрэю Юркову, што аплата за друк яго агітацыйных улётак будзе зробленая толькі пасля таго, як узор улёткі будзе працтваўлены ў райвыканкам на ўзгаднені. Паводле іншых дэмакратычных кандыдатаў, зарэгістраваных у рэгіёне, аналогічны патрабаваны ўспіл прад'яўлення і да іх агітацыйнай прадукцыі. Дарэчы, перад пачаткам цырымоніі ўручэння пасьведчаньня тая ж Кацярына Кароткіна спрабавала не дапусціць ў залу горацкага журнالіста Эдуарда Брокараўа, спасылаючыся на тое, што "яго не запрашалі", і нават пагражала выклікам міліцыі.

Праваслаўных вернікаў абразіў "галоўны ідэолаг краіны"

Mітрапаліт Менскі і Слуцкі Філарэт зьвярнуўся ў Адміністрацыю прэзідэнта Беларусі ў сувязі з публікацыяй у газеце "Советская Белоруссия" артыкулу "галоўнага ідэолага краіны" акадэміка Анатоля Рубінава.

12 сінёкня ў газеце "Советская Белоруссия" быў апубліканы артыкул першага намесніка кіраўніка Адміністрацыі прэзідэнта, акадэміка Анатоля Рубінава "Навука і грамадзтва", якая, на думку царквы, ставіць

на мэце "дэзвянуваць сістэму царкоўна-дзяржаўных адносін у Беларусі".

Уладыка Філарэт накіраваў у Адміністрацыю прэзідэнта ліст з просьбай пракаментаваць публікацыю, якая ўтрымлівае "некарэктныя выказваныні і зневажальныя для вернікаў палажэнні".

На думку Рубінава, празмернае ўзмацненне ўплыву рэлігіі ў грамадзтве можа мець шэраг адмоўных наступстваў. Сярод іх акадэмік называе аслабленыне ўплыву дзяржавы і дзяржаўнай ідэалогіі з-за ўплыву царквы.

За паклён трэба адказваць

Сябра Партыі БНФ Вадзім Канапацкі падаў зыск аб абароне гонару і годнасці на газету "Рэспубліка". Прычынай сталі факты, надрукаваны ў артыкуле "Деньги и "демократы" журналіста газеты Андрэя Сотнікова, у нумары газеты "Рэспубліка" за 10 лістапада 2006 г.

У публікацыі адносна Вадзіма Канапацкага была распаўсюджана наступная інфармацыя: "Прадстаянік штабу А. Мілінкевіча В. Канапацкі атрымаў ад кіраўніка літоўскага афісу Міжнароднага рэспубліканскага інстытуту (IRI) Т. Олсона грант у памеры 5 тысячачаў даляраў ЗША "на развязцьцё лясной інфраструктуры Менскай вобласці" і ўзяў гэтыя гроши сабе".

"Я лічу, — кажа Вадзім Канапацкі, што ў дадзеным артыкуле журналіст газеты

"Рэспубліка" А. Сотнікаў распаўсюдзіў інфармацыю, якая не адпавядае рэчаіснасці. Распаўсюдзішы гэту інфармацыю, журналіст фактычна адвінаваціў мяне ва ўчыненны адміністрацыйнага правапарушэння і амальных паводзінах".

Вадзім Канапацкі, які зарэгістраваны кандыдатам у дэпутаты ў Менскі гарадзкі Савет дэпутатаў, перакананы, што такая інфармацыя наносіць істотную шкоду яго дзяловой рэпутацыі.

У зыску, пададзеным у суд Савецкага раёну гораду Менску, ад газеты "Рэспубліка" патрабуеца надрукаваць абвяржэнне непраўдзівой інфармацыі і спагнаць матэрыяльную кампенсацыю маральнай шкоды як з рэдакцыі, так і з журналіста, які напісаў матэрыял.

Наступны крок — закрыццё...

Міжнароднаму грамадзкаму аб'яднанню "Згуртаваньне беларусаў съвету "Бацькаўшчына" пагражае ліквідацыя.

Як паведаміла БелаПАН старшыня савету ЗБС "Бацькаўшчына" Алена Макоўская, аб'яднанье атрымала адказ Менскага гаспадарчага суда, у якім зъмешчаная матывацыйная частка рашэння суда ад 12 сінёкня. Тады суд адмовіў прадпрыемству "Менская спадчына" у пазове аб скасаванні дамовы арэнды з "Бацькаўшчынай". Як адзначана ў матывацыйнай частцы дакументу, рашэнне адмовіць у скасаванні дамовы арэндзе прынятае на той падставе, што сама дамова прызнаная несапраўднай.

Адсутнесьць дамовы арэнды цягне за сабою пазбаўленне арганізацыі юрыдычнага адресу, што можа прывесці да анульванння юрыдычнай регістрацыі і ліквідацыі "Бацькаўшчыны".

"Зарэз мы праводзім кансультацыі з юристамі і выпрацоўваем стратэгію і тактыку сумесных дзеянняў", — сказала А. Макоўская.

Трэба адзначыць, што яшчэ ў 1992 годзе ўрад Беларусі прыняў пастанову аб садзейнічанні аб'яднанню "Бацькаўшчына", паводле якога памяшканье па адрасе вул. Рэвалюцыйная, 15 у Менску вылучалася аб'яднанью ў аренду тэрмінам на 25 гадоў. Па меркаванні кіраўніцтва "Бацькаўшчыны", для скасавання дамовы нямая ніякіх падставаў.

Далей чакае — крымінальная адказнасць

1 студзеня 2007 году ў Асьветніцкага грамадзкага аб'яднання «Фонд імя Льва Сапегі» заканчваецца дамова на аренду памяшкання з аренданадаўцам — Міністэрствам архітэктуры і будаўніцтва.

Кіраўніцтву аб'яднання паведамлі, што міністэрства ня мае магчымасці падвойжыць дамову, якая была падпісаная яшчэ ў 1994 годзе, і за гэты час аб'яднанье ніякіх проблемаў з падаўжэннем яе ня мела. Як распавёў юрист аб'яднання Андрэй Завадзкі, кіраўніцтва «Фонду» зъвярнулася ў галоўнае гаспадарчое управлінне пры Адміністрацыі прэзідэнта Беларусі, каб там дапамаглі знайсці новае памяшканне. Але аб'яднанье атрымала адмову, паколькі, як сцвярджаюць ва Упраўленні, вольных памяшканняў не знайшлося.

"Фонд імя Льва Сапегі" працуе з 1992 году. Асноўная дзеянісць фонду скіраваная на развіццё мясцовага самакіравання ў Беларусі праз аддукцыйныя праграмы. Як вядома, скасаванне дамовы арэнды і пазбаўленне аб'яднання юрыдычнага адресу можа прывесці да скасавання юрыдычнай регістрацыі і да крымінальнай адказнасці за дзеянісць ад імя незарэгістраванай арганізацыі.